

بسمه تعالی
وزارت تعاون
معاونت طرح و برنامه
دفتر امور اقتصادی و تسهیلات بانکی

طرح توجیهی تولید الکل از خرما
ظرفیت الکل ۳۰۰/۰۰۰ لیتر
اسیدسیتریک ۶۰/۰۰۰ لیتر
تفاله خرما ۳۰۰ تن

خلاصه طرح :

موضوع طرح : تولید الکل از خرما

نوع تولیدات و ظرفیت : ۳۰۰ تن الکل ۶۰ تن اسید سیتریک ۶۰۰ تن شیره خرما و ۳۰۰

تعداد شاغلین : ۲۸

مشخصات سرمایه گذاری طرح (ارقام به میلیون ریال)

سرمایه گذاری کل طرح : ۷۸۲۰

سرمایه گذاری ثابت : ۶۶۰۰

سرمایه در گردش : ۸۵۰

درآمد سالیانه: ۹۴۵۰

سود ویژه : ۲۱۷۴

دوره بازگشت سرمایه : ۳۷ ماه

نرخ بازدهی سرمایه : ۳۳٪

مقدمه :

خرما موارد مصرف مختلفی دارد که یکی به عنوان ماده غذایی مقوی به شمار می رود و با توجه به انواع خرما با کیفیت های متفاوت در مواقع نوع مرغوب آن مصرف غذایی داشته و یا اینکه در تهیه نان و کیک و سایر صنایع تولید مواد غذایی خرما های با کیفیت پایین تر مورد استفاده قرار میگیرد از دیگر موارد استفاده از خرما برای مصارف دارویی و طبی از قبیل تهیه سرکه الکل و اسید و همچنین از تفاله آن به عنوان خوراک دام استفاده می کنند و به عقیده صاحبانظران امکانات بالقوه و متنوعی برای دیگر مصارف خرما وجود دارد که هنوز بررسی و شناخته نشده است .

محصولات :

۱ - الکل   ۲ - اسید سیتریک   ۳ - شیره خرما   ۴ - تفاله خرما

روش تولید:

۱ - ابتدا خرما با اب مخلوط می گردد این ترکیب به نسبت ۵۰٪ اب و ۵۰٪ خرما

می باشد دماب مورد نیاز ۲۵ درجه سانتیگراد می باشد که در این دما قدرت

حلالیت قند بالا رفته و باعث جدا شدن قند خرما می گردد .

۲ - با استفاده از یک دستگاه پرس تفاله و هسته خرما از شیر حاصله جدا می گردد

که شیر رقیق خارج شده حاوی ۴۵٪ قند می باشد . زمان مورد نیاز این کار ۱ تا ۲

ساعت پیش بینی می گردد . پس از این مرحله شیر و تفاله تفکیک می گردد .

۳ - در اینجا سه مخزن ذخیره شیر رقیق موجود می باشد و شیرهای رقیق

شده در این مخازن نگهداری می شوند و به دو بخش تقسیم می گردد و قسمتی

جهت تولید الکل و بخشی نیز برای تولید شیر غلیظ مورد استفاده می گیرد .

۴ - در این قسمت فیلتر های تعبیه شده ذرات در شیر خرم را جدا نموده و بدین

ترتیب شیر حاصله شفاف می شود .

۵ - در این قسمت شیر بدست آمده در دیگهای پخت تحت خلاء قرار می گیرد

دمای مورد نیاز ۷۵-۸۰ درجه و فشار ۵۶۰-۵۴۰ میلی متر جیوه و زمان پخت ۲/۵

ساعت می باشد که غلظت شیر را به ۷۰٪ می رساند .

۶ - شیر آماده شده در مرحله ۵ در مخازنی که در این قسمت کار گذاشته شده

ذخیره می گردد .

۷ - در این مرحله قوطی هایی که برای بسته بندی شیر در نظر گرفته شده شسته

و خشک می گردد .

۸ - عملیات بسته بندی شیر

۹ - مخزن رشد مخمر در این بخش میباشد که با آب و نیترات آمونیم و سایر مواد

کمکی جهت تسریع در رشد اضافه میگردد .

۱۰ - در این بخش بوسیله همزن اکسیژن مورد نیاز جهت رشد مخمر تامین می

گردد مدت زمان لازم در یان مرحله ۲/۵ ساعت میباشد .

۱۱ - در این مرحله شیره رقیق حاصله در مرحله ۳ به فرمنتورهایی که در این

قسمت کار گذاشته شده انتقال می یابد و با مخمرهایی که در این مرحله ۱۰ و ۹

آماده شده اند مخلوط می گردند . فرمنتورها تمام شرایط لازم برای تخمیر را دارا

می باشند (از قبیل اکسیژن دما و...) به شیره موجود در فرمنتورها ۴۵٪ آب اضافه

می شود پس ترکیب شیره و آب به نسبت ۴۵٪ میباشد و در نهایت در این مرحله

مخمرها قند موجود در شیره را به الکل تبدیل می کنند و با توجه به اینکه در اینجا

رشد مخمر بی هوازی است همزن وجود ندارد الکل بدست آمده در این قسمت

دارای ۱۰٪ غلظت میباشد و این مرحله مشترک با مرحله تهیه اسید میباشد .

۱۲ - دیگهای تقطیر اولیه در این قسمت کار تقطیر و جدا ساختن اب را انجام

میدهند و غلظت الکل به میزان ۵۰٪ میرسد .

۱۳) مخزن ذخیره الکل بدست آمده در مرحله قبل

۱۴ - دیگهای تقطیر ثانویه در این قسمت اب موجود در الکل مرحله ۱۲ را کاهش

داده و غلظت الکل به ۹۰٪ می رسد .

۱۵ - محل ذخیره الکل آماده شده در مرحله ۱۴

۱۶ - در این مرحله الکل در بطری شیشه ای ظرفیت ۶۰۰ سی سی بصورت

اتوماتیک بسته بندی می گردد .

۱- سرمایه گذاری ثابت طرح :

۱-۱- زمین محل اجرای طرح :

متر از زمین	قیمت واحد (ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)
۵۰۰۰	۳۰۰/۰۰۰	۱۵۰۰

۱-۲- محوطه سازی :

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	خاکبرداری و تسطیح	۵۰۰۰	۱۰/۰۰۰	۵۰
۲	حصار کشی	۶۰۰	۲۵۰/۰۰۰	۱۵۰
۳	فضای سبز ، خیابان کشی	۱۰۰۰	۲۰/۰۰۰	۲۰
جمع				۲۲۰

۱-۳- ساختمانها :

ردیف	شرح	مساحت زیربنا (مترمربع)	هزینه واحد	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	سالن تولید	۱۰۰۰	۸۰۰/۰۰۰	۸۰۰
۲	انبارها	۵۰۰	۸۰۰/۰۰۰	۴۰۰
۳	ساختمان اداری و سرویس ها	۱۰۰	۱/۲۰۰/۰۰۰	۱۲۰
۴	نمازخانه	۴۰	۱/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۵	آزمایشگاه	۱۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱۵۰
۶	نگهبان و سریدار	۳۰	۱/۰۰۰/۰۰۰	۳۰
۷	تاسیسات و پارکینگ	۸۰	۵۰۰/۰۰۰	۴۰
جمع				۱۵۸۰

$$۱۸۰۰ = ۲۲۰ + ۱۵۸۰ = \text{ساختمان و محوطه سازی}$$

۴-۱: تاسیسات و تجهیزات :

ردیف	شرح	مشخصات فنی	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	برق رسانی (حق انشعاب نصب تابلوها و ترانس کابل کشی و سیم کشی های مربوطه)	۴۰۰ Kw	۱۲۰
۲	آبرسانی (حق انشعاب و لوله گذاری و...)	----	۸۰
۳	امتیاز خط تلفن	۳ خط با سانترال	۱۰
۴	ایمنی و اطفای حریق	----	۳۰
۵	وسایل سرمایش و گرمایش	چیلر	۸۰
۶	مخازن ذخیره سوخت و آب	----	۲۰
۷	سیستم بخار: برآورد تعداد و ظرفیت دیگهای بخار	۲ عدد	۴۰
۸	تهویه و هوای فشرده	----	۲۰
	جمع		۴۰۰

۱-۵- ماشین الات و تجهیزات و وسایل آزمایشگاهی:

ردیف	نام ماشین آلات و تجهیزات و وسایل آزمایشگاهی	تعداد	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	مخلوط کن خرما	۱	۸۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۰
۲	پرس حلرونی	۱	۷۵/۰۰۰/۰۰۰	۷۵
۳	خشک کن تفاله و هیتر	۱	۵۰/۰۰/۰۰۰	۵۰
۴	آسیاب و پرس تفاله	۱	۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۰
۵	مخزن ذخیره شیره رقیق	۲	۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۰
۶	فیلتر مکانیکی	۲	۱۷/۰۰۰/۰۰۰	۳۴
۷	دیگ تغلیظ تحت خلاء	۲	۲۳/۰۰۰/۰۰۰	۴۶
۸	مخزن ذخیره شیره غلیظ	۱	۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۰
۹	پرکن قوطی ۱ کیلو گرمی	۱	۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۰
۱۰	مخزن تهیه مخمر	۱	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰
۱۱	مخزن رشد مخمر	۲	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۰
۱۲	فنتور الکل	۳	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰۰
۱۳	فنتور اسید سیتریک	۱	۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۰۰
۱۴	مخزن ذخیره الکل ۶۰٪	۱	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰
۱۵	مخزن ذخیره الکل ۹۵٪	۱	۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۱۶	دستگاه بسته بندی شیشه الکل ۶۰۰ CC	۱	۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰
۱۷	دیگ تقطیر اولیه و ثانویه	۴	۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۶۰
۱۸	برج تقطیر اولیه و ثانویه	۴	۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۶۰
۱۹	کندانسور اولیه و ثانویه	۴	۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۶۰
۲۰	فرمتور ثانویه اسید سیتریک	۱	۴۵/۰۰۰/۰۰۰	۴۵
	جمع			۲۴۰۰

۶-۱- وسایط نقلیه و وسایل حمل و نقل داخل کارخانه :

ردیف	شرح	تعداد	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	وانت نیسان	۱	۹۰/۰۰۰/۰۰۰	۹۰
جمع				۹۰

۷-۱- تجهیزات اداری و کارگاهی

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	لوازم اداری (میز- صندلی - فایل - گوشی تلفن و...)	۲۰
۲	لوازم آشپزخانه	۲۰
۳	ابزار آلات کارگاهی (در صورت نیاز)	۱۰
جمع		۵۰

۸-۱- هزینه های قبل از بهره برداری :

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	تهیه طرح و نقشه های مربوطه	۵۰
۲	اخذ مجوز تاسیس و سایر مجوزها	۳۰
۳	حقوق و دستمزد نگهبان در دوره سازندگی	۹۶
۴	راه اندازی آزمایشی (معادل ده روز مواد اولیه- سوخت و انرژی و دستمزد	۱۹۴
جمع		۳۱۷

جدول هزینه های ثابت طرح :

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	زمین	۱۵۰۰
۲	محوطه سازی و ساختمان	۱۸۰۰
۳	تاسیسات و تجهیزات	۴۰۰
۴	وسایط نقلیه	۹۰
۵	ماشین الات و تجهیزات	۲۴۰۰
۶	تجهیزات اداری و کارگاهی	۵۰
۷	متفرقه و پیش بینی نشده	۳۶۰
۸	هزینه های قبل از بهره برداری	۳۷۰
	جمع	۶۹۷۰

۲- هزینه های جاری طرح

۲-۱ - مواد اولیه وبسته بندی :

ردیف	مواد اولیه وبسته بندی	مصرف سالیانه	واحد	هزینه واحد به ریال	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	خرمای درجه ۳	۳۰۰۰	تن	۱/۰۰۰/۰۰۰	۳۰۰۰
۲	بطری .و شیشه ۶۰۰CC با اتیکت	۵۰۰/۰۰۰	عدد	۵۰۰	۲۵۰
۳	قوطی ۱ کیلوگرمی با اتیکت	۰۰۰۶۰۰	عدد	۱۰۰۰	۶۰۰
۴	کیسه ۵۰ کیلوگرمی	۶/۰۰۰	عدد	۱۰۰۰	۶
۵	کارتن ۲۴ تایی	۵۰/۰۰۰	عدد	۶۸۰	۳۴
۶	گاز متیل بروماید	۲۰۰	Ky	۵۰/۰۰۰	۱۰
۷	مواد کمکی (اسید سولفوریک سولفات آمونیم نیترات آمونیم دیگر مخمرها	-----	-----	-----	۱۰۰
	جمع				۴۰۰۰

۲-۲ - حقوق و دستمزد پرسنل غیر تولیدی:

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق سالیانه (میلیون ریال)
۱	مدیر عامل	۱	۴/۰۰۰/۰۰۰	۴۸
۲	کارشناس اداری مالی	۱	۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۰
۳	نگهبان و سرایدار	۲	۲/۰۰۰/۰۰۰	۴۸
۴	راننده و کار پرداز	۱	۲/۰۰۰/۰۰۰	۲۴
۵	منشی	۱	۲/۰۰۰/۰۰۰	۲۴
	جمع	۶	----	۱۴۷
	مزایا و پاداش و حق بیمه کارفرما (معادل ۷۰٪ جمع حقوق)			۱۲۲
	جمع کل			۲۹۶

۲-۳ - حقوق و دستمزد پرسنل تولیدی:

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق سالیانه (میلیون ریال)
۱	مدیر تولید	۱	۳/۰۰۰/۰۰۰	۳۶
۲	سرپرست فنی	۱	۲/۷۵۰/۰۰۰	۳۳
۳	کارگر ماهر	۵	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۵۰
۴	کارگر ساده	۱۵	۲/۰۰۰/۰۰۰	۳۶۰
	جمع	۲۲	-----	۵۷۹
	مزایا و پاداش و حق بیمه کارفرما (معادل ۷۰٪ جمع حقوق)			۴۰۵
	جمع کل			۹۸۴

جمع کل حقوق و مزایای پرسنل :

$$تولیدی + غیر تولیدی = ۹۸۴ + ۲۹۶ = ۱۲۸۰$$

۲-۴ - هزینه سوخت و انرژی

ردیف	شرح	واحد	مصرف سالانه	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	برق مصرفی	کیلو وات ساعت	۵۰۰/۰۰۰	۱۳۰۰	۶۵۰
۲	آب مصرفی	متر مکعب	۲۶/۰۰۰	۵۰۰	۱۰
سوخت مصرفی :					
۳	گازوئیل	لیتر	۱۷/۰۰۰	۲۰۰	۳۴
۴	بنزین	لیتر	۷/۵۰۰	۸۰۰	۶
	جمع				۷۰۰

۲-۵ - استهلاک و تعمیر و نگهداری :

ردیف	شرح	ارزش داری (میلیون ریال)	استهلاک		تعمیر و نگهداری	
			مبلغ	درصد	مبلغ	درصد
۱	ساختمان	۱۸۰۰	۱۸۰	۱۰	۳۶	۲
۲	تاسیسات	۴۰۰	۴۸	۱۲	۲۰	۵
۳	وسایط نقلیه	۹۰	۱۸	۲۰	۹	۱۰
۴	ماشین آلات و تجهیزات	۲۴۰۰	۲۴۰	۱۰	۱۲۰	۵
۵	تجهیزات اداری	۵۰	۱۰	۲۰	۵	۱۰
	جمع		۴۹۶		۱۹۰	---

جدول هزینه های جاری طرح

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه و بسته بندی	۴۰۰۰
۲	حقوق و دستمزد	۱۲۸۰
۳	سوخت و انرژی	۷۰۰
۴	تعمیر و نگهداری	۱۹۰
۵	استهلاک	۴۹۶
۶	هزینه اداری و فروش (۱٪ فروش)	۹۵
۷	پیش بینی نشده	۳۳۹
	جمع	۷۱۰۰

جدول هزینه های ثابت و متغیر تولید

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)		هزینه متغیر	
		مبلغ	درصد	مبلغ	درصد
۱	مواد اولیه و بسته بندی	۴۰۰۰	۰	۰	۱۰۰
۲	حقوق و دستمزد کارکنان تولیدی	۹۸۴	۷۰	۶۸۹	۳۰
۳	سوخت و انرژی	۷۰۰	۲۰	۱۴۰	۸۰
۴	تعمیر و نگهداری	۱۹۰	۲۰	۳۸	۸۰
۵	بیمه کارخانه (دودر هزار سرمایه ثابت)	۱۳	۱۰۰	۱۳	۰
۶	پیش بینی نشده	۳۱۷	۳۵	۱۱۱	۶۵
۷	استهلاک	۴۹۶	۱۰۰	۴۹۶	۰
	جمع	۶۷۰۰	---	۱۴۸۷	----

سرمایه در گردش:

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه (۲ ماه مواد اولیه وبسته بندی)	۶۶۷
۲	تنخواه گردان (۲۰ روز هزینه تولید بجز هزینه مواد وبسته بندی)	۱۸۳
	جمع	۸۵۰

جدول سرمایه گذاری

هزینه های ثابت طرح	جمع (میلیون ریال)
سرمایه گذاری ثابت	۶۶۰۰
هزینه های قبل از بهره برداری	۳۷۰
سرمایه در گردش	۸۵۰
جمع	۷۸۲۰

۳- ظرفیت تولید: ۱۲۶۰ تن

۴- قیمت فروش واحد: ۷/۵۰۰/۰۰۰ ریال

۵- فروش کل: ۹۴۵۰ میلیون ریال

۶- قیمت تمام شده هر واحد تولید: ۵/۳۰۰/۰۰۰ ریال

۷- محاسبه نقطه سر به سر:

درصد نقطه سر به سر = $100 \times \left\{ \frac{\text{هزینه متغیر تولید} - \text{فروش}}{\text{هزینه ثابت تولید}} \right\}$

$$\{ 100 \times (9450 - 5213) \div 1487 \} = 35\%$$

۸- میزان فروش در نقطه سر به سر:

فروش در نقطه سر به سر = $\left\{ \frac{\text{هزینه متغیر} - 1}{\text{فروش کل}} \right\}$ / هزینه ثابت تولید

$$1487 \div \{ 1 - (5213 \div 9450) \} = 3317$$

۹- سود ناویژه: $9450 - 6700 = 2750$ = هزینه تولید - فروش کل

۱۰- محاسبه سود ویژه:

سود ناویژه: ۲۷۵۰

کسر می شود هزینه های عملیاتی:

حقوق و دستمزد پرسنل اداری (۲۹۶)

هزینه اداری و فروش (۹۵)

هزینه های عملیاتی (۳۹۱)

سود عملیاتی

۲۳۵۹

کسر میشود هزینه های غیر عملیاتی شامل:

(۱۸۵) استهلاک هزینه های قبل از بهره برداری (دوساله)

۲۱۷۴

سود ویژه قبل از کسر مالیات

۱۱- نرخ برگشت سرمایه :

$$\div ۳۳\% = (۲۱۷۴ \div ۶۶۰۰) \times ۱۰۰ = ۱۰۰ \times \text{سرمایه گذاری ثابت} \div$$

سود ویژه

۱۲- دوره برگشت سرمایه: ۳۷ ماه